ANUL III—No. 776 — EDIȚIA A TREIA — Marți 11 Februarie 1897

LUMEA NOUĂ

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

TRIUMFUL GRECIEI ASIGURAT

DECLARAȚIA RAZBOIULUĬ IMINENTA.—INTRUNIREA DE LA ORFEU

DE CE DOUA MASURI?

De ce aveți două măsurĭ, ni se zice: sînteți contra mișcăreĭ irredentiste în Ungaria din partea Romînilor, Sîrbilor, etc., dar aveți oareșĭ-care slăbiciune pentru mișcarea Grecilor contra Turcilor.

In adevăr sîntem contra irredentismuluĭ în Ungaria, contra irredentismuluĭ bulgăresc și pentru irredentismul grecesc întru cît privește Creta și alte insule locuite în majoritate de Grecĭ.

S'ar părea că e o contrazicere, o nepotrivire în judecată, dar în adînc luată chestia se vede că nicĭ nu puteam fi alt-fel.

De ce e vorba în mișcarea Romînilor, Sîrbilor, Slovacilor și a altor națiĭ apăsate din Ungaria saŭ și din Austria? E vorba oare de scăparea de sub jugul uneĭ puterĭ care le-ar fi oprind orĭ-ce dezvoltare națională, culturală? De loc, dovadă că, chiar sub domnia Austrieĭ saŭ Ungarieĭ, aŭ putut aceste națiĭ nu numaĭ să se dezvolte, dar chiar să fie ele trezitoarele și civilizătoarele conaționalilor rămașĭ sub jug străin. Cel puțin pentru noĭ Romîniĭ e deplin dovedit că deșteptarea națională ne-a venit tocmaĭ de la Romîniĭ supușĭ Austrieĭ. Acolo s'a trezit întîiŭ cu tărie ideia că Romîniĭ sînt urmașĭ aĭ civilizațieĭ romane. Și, măcar că chiar ideia aceasta o găsim la cronicarĭ ca Miron Costin și alțiĭ, înainte de a o fi arătat Transilvăneniĭ, dar nu e maĭ puțin adevărat că ideia aceasta a găsit apărătorĭ și sprijinitorĭ tocmaĭ în Transilvania, la Romîniĭ de acolo. Ba interesul pentru cauza națională a fost acolo așa de mare, în cît tocmaĭ de acolo a trebuit să aflăm cele maĭ prețioase manuscripte ale cronicilor noastre.

Orĭ ce mișcare pentru o maĭ mare libertate a Romînilor din Ungaria o încuviințăm. Să se lupte pentru a cuceri votul universal în alianță cu partidele înnaintate ale patrieĭ lor, minunat lucru. Dar dacă își pleacă urechia Romîniĭ saŭ Slaviĭ din Ungaria saŭ Austria la vorbele viclene ale emisarilor rușĭ, nu ne maĭ privește, saŭ ne privește cu totul din alt punct de vedere. Adecă ne vedem silițĭ a le strigă: «Liniștiți-vă, nu dațĭ prilej dușmanuluĭ civilizațieĭ, Rusieĭ, de a slăbi pe Austria, care e acuma apărătoarea civilizațieĭ europene!

Nu dațĭ prilej ca Rusia să se facă stăpînă pe toate țările ce înconjoară Marea Neagră, dacă nu voițĭ să suferițĭ soarta Polonieĭ, care e prigonită acuma ca și cum ar fi o țară sreină! Mărfurile industriale polone sînt prigonite în Rusia și privite ca streine.

Prin urmare orĭ-ce mișcare naționalistă în Austria e un ajutor politiceĭ ruseștĭ și ca atare primejdioasă pentru democrația europeană.

Dimpotrivă orĭ ce mișcare menită a întări pe Grecĭ, pe seama putredeĭ împărățiĭ turceștĭ e o stavilă contra Rusieĭ.

Să ia Greciĭ Creta și toate insulele din Marea Egee, să ia Rodosul și Ciprul, să ia Constantinopolul și toate acele părțĭ carĭ sînt legate de interese europene, cu atît maĭ bine. Ce primejdie ar fi dacă Grecia ar fi dacă Grecia ar fi stăpîna Bosforuluĭ, Dardanelelor și Constantinopoluluĭ? Nicĭ una!

Pe cînd dacă ar fi aceste localitățĭ în mîna Bulgarilor, ceea ce, de o cam dată, înseamnă în mîna Rușilor, ar fi o primejdie pentru Austro-Ungaria, Serbiea, Germania și, maĭ în deosebĭ, pentru Romînia, care într'o Mare Neagră ajunsă lac rusesc, n'ar avea cum să se răsufle și ar trebui să se mulțumească a comunica *serios* cu lumea prin o cale ferată serbă saŭ ungurească, la Marea Adriatică.

Nu credem că tocmaĭ în prevederea uneĭ asemenea nevoĭ, s'a făcut înțelegerea cu Serbia pentru calea ferată spre Marea Adriatică.

Din cele spuse, se vede că alt-ceva e mișcarea Grecilor, din care nu poate urma nicĭ un răŭ pentru dezvoltarea democrațieĭ europene și în deosebĭ, pentru a democrațieĭ noastre, și alta, cu totul alta, e mișcarea popoarelor slave, germane saŭ romîne, din Ungaria și Austria, a cărora mișcare poate duce la domnia Rusieĭ asupra Europeĭ răsăritene, unde, din nefericire, ne aflăm și noĭ.

Firește că alt-ceva e Creta și insulele, și alt-ceva, cu totul alt-ceva, chestia Macedonieĭ și Epiruluĭ. Acolo sînt și Romînĭ, despre carĭ nu putem admite să fie, cu de-a sila, grecizațĭ saŭ slavizațĭ. Ințelegem că în regiunea Balcanilor și Carpaților, nu pot fi state excluziv naționale, ci fie-care nație să aibă dreptul de-a se dezvolta, pe calea cea maĭ repede, adică avînd școlĭ, justiție etc., în limba națională.

Decĭ să fim înțelesĭ și să nu se ia în nume de răŭ simpatia noastră pentru Grecĭ.

I. Nădejde

TRIUMFUL GRECIEI ASIGURAT

Neputința de a se înțelege în chestiunea Creteĭ, neputință explicabilă prin deosebirea intereselor ce aŭ de apărat în peninsula Balcanică marile puterĭ europene, aŭ asigurat triumful Grecieĭ. Ziarul vienez Neue Freie Presse, *care pînă acum, sedus de frazeologia notelor diplomatice, credea că marile puterĭ vor putea împiedica printr'o acțiune comună izbucnirea războiuluĭ greco-turc, își schimbă în ultimul săŭ număr tot chipul de a vedea și merge pînă la a prezice chiar Grecilor victoria. Dar iată articolul în chestiune, judece cetitoriĭ și judece maĭ ales ceea-ce spune el printre rîndurĭ.*

* * *

«Toate știrile din Constantinopole confirmă știrea că starea floteĭ turceștĭ este așa de proastă, în cît e aproape cu neputință ca să poată intra în acțiune, într'un timp maĭ scurt.

Dacă războiul nu e încă declarat și dacă ambasadoriĭ Turcieĭ și Grecieĭ se află în Atena și Constantinopole ca și pe vremile cele maĭ pacinice, totușĭ de cînd colonelul Vasos a debarcat cu forța armată în Creta și de cînd aŭ avut loc micĭ ciocnirĭ sîngeroase între soldațiĭ săĭ și trupe regulate de Turcĭ, există de fapt o stare de războiŭ nedeclarat încă.

* * *

Fie care zi, fie care oră ar putea să ne aducă izbucnirea războiuluĭ de față, dacă marile puterĭ nu 'șĭ-ar da cea maĭ mare osteneala ca să întîrzie cît maĭ mult acest moment fatal.

* * *

Să sperăm că diplomația europeană va fi maĭ norocoasă de cît a fost pînă acum și că va reuși să înlăture cu total eventualitatea unuĭ războiŭ.

* * *

Dacă însă războiul totușĭ ar izbucni, atuncĭ dinainte Turcia trebue să se privească învinsă în războiul maritim și în acest caz e aproape sigur că Grecia nu se va mulțumi numaĭ cu ocuparea Creteĭ, ci va pune stăpînire și pe cele-l'alte insule greceștĭ ce țin de imperiul Otoman, cum sînt: Rodos, Chios, Mitilene, Lemnos, Samotrake, precum și bogatele porturĭ greceștĭ de pe coasta Asieĭ micĭ, ca: Smirna etc.

* * *

Sub aceste condițiunĭ Turcia va trebui să pue toată greutatea asupra războiuluĭ pe uscat și va trebui să caute a da loviturile decizive în Tesalia și Epir. In interesul Turcieĭ ar fi de dorit ca armata sa de uscat să se afle în condițiunĭ maĭ bune, de cît acele ale floteĭ. Poarta a cheltuit în ultimul timp sume marĭ pentru înarmarea armateĭ sale și a cumpărat tunurĭ Crup și puștĭ cu repetiție sistem Mauser. Dar are ea oare și munițiunea necesară pentru aceste arme și dacă da, oare armata sa e prevăzută cu toate cele-l'alte obiecte ce trebuesc pentru ca dînsa să poată opera în campanie?

* * *

In ultimul războiŭ cu Rusia armata turcească a suferit maĭ ales de lipsa unuĭ tren, care să ducă în urma armateĭ munițiа și cele-l'alte trebuincioase. Nu e de crezut că acest neajuns a fost îndreptat pînă acum.

DACĂ ARMATA NU ARE ÎNSĂ UN TREN, EA VA RĂMÂNEA ÎNTR'UN REZBOIŬ CU GRECII, LIPSITA DE BAZA SA CA ACUM 19 ANI ȘI VA FI INCAPABILA DE O ACȚIUNE REPEDE ȘI HOTARITOARE.

REPAOSUL DE DUMINECA

Senatul, în ședința de Sîmbătă, a confirmat votul Camereĭ, dînd ast-fel putere de lege repaosuluĭ duminecal, de o jumătate de zi.

Funcționariĭ comercialĭ trebue să recunoască dar cît de puternice arme sînt solidaritatea și agitația. Trebue însă să recunoască tot odată, că dacă așa de scurtă și nu tocmaĭ exagerat de stăruitoare agitație a putut stabili curentul pentru legiferarea uneĭ jumătățĭ de zi de repaos, apoĭ de sigur că printr'o organizație solidă și agitațiune sistematică și permanentă, vor putea cîștiga întreagă reforma ciuntită în parlament.

Nu vor putea uita de asemenea funcționariĭ comercialĭ,—chiar și aceĭ cărora le e frică de socialism, ca de necunoscut,—că dacă s'a votat azĭ această lege, nu cu puțin a contribuit partidul socialist, care de la închiegarea sa în partid politic, a înscris în program repaosul de Duminecă și-l va menține pînă va fi în întregime cîștigat.

Silex.

RAZBOIUL GRECO-TURC

Guvernul grecesc a comandat în Anglia o mare cantitate de cartușe și e în tratative asupra cumpărăreĭ unuĭ mare număr de puștĭ uzate.

* * *

Turciĭ ișĭ întăresc tot maĭ mult trupele de la frontiera grecească. In schimb, Grecia trimete mereŭ trupe la Arta și Tesalia.

* * *

Meetingul fil-elenic din Londra

— Prin fir telegrafic —

Meetingul fil-elenic s'a ținut în sala St. Martin, fiind de față un public imens. Aŭ luat parte foarte mulțĭ preoțĭ, Armenĭ și Grecĭ.

Fostul ministru Bryce, a prezidat.

* * *

Bryce a declarat că se mulțumește și cu autonomia Creteĭ, deși ar dori uniunea cu Grecia. Chestia principală este ca Turciĭ să fie gonițĭ — și într'această direcțiune crede el, că sînt îndreptate tendințele tuturor puterilor.

* * *

Printre alțĭ oratorĭ aŭ maĭ luat cuvîntul Herbert Gladstone și deputatul Allen, care a sfîrșit discursul săŭ strigînd: **«Dațĭ draculuĭ concertul european.»**

* * *

Tot Allen a propus ca întrunirea să trimeață o telegramă regeluĭ George, prin care să-l roage, ca să urmeze pe calea pe care a apucat-o. Aplauze entuziaste aŭ acoperit aceste cuvinte.

* * *

Meetingul s'a sfîrșit în mijlocul unuĭ entuziasm nebun. Stegulețe greceștĭ și englezeștĭ aŭ fost desfășurate și marea mulțime a plecat cîntînd imnul național grecesc și englezesc.

* * *

Atitudinea preseĭ streine, subvenționate de Rusia, dovedește tot maĭ mult că Rusia are de gînd să treacă de partea Grecieĭ. Unul din aceste ziare, ***Berliner Tageblatt,*** **ia pe față pozițiune în contra propunereĭ guvernuluĭ german ca să se blocheze Creta și ia o atitudine pur filo-elenică.**

INCEPUTUL LUPTELOR IN MACEDONIA

— Prin fir telegrafic. —

Rezervele corpuluĭ al III-lea de armată (Salonichi și Bitolia) aŭ fost chemate și s'aŭ strîns sub drapel. In raionul aceluiași corp, s'a început cu formarea diviziunilor de bașbuzucĭ. Aceasta a iritat foarte mult populațiunea, care înarmată din cap pînă'n picioare, se îngrijește acuma de munițiunĭ.

*

Lîngă Naslița (frontiera grecească) a avut loc o ciocnire între un detașament turcesc și o trupă grecească. Greciĭ aŭ avut o bună pozițiune și aŭ silit pe turcĭ să se retragă spre a se întări. Maĭ multe companiĭ turceștĭ aŭ fost îndreptate în această direcțiune.

*

Populatiunea greceasca maĭ ales din jurul Ianineĭ, ie în mare fierbere. S'a constituit în bande înarmate și așteaptă numaĭ un semn din partea Grecieĭ spre a începe ostilitățile. Guvernul otoman a trimes multe trupe într'acolo, carĭ încă nu vor putea să înpedice izbucnirea uneĭ revoluțiĭ sîngeroase.

MANTIA PROFETULUI

Cu ocazia serbăreĭ ramazanuluĭ, s'aŭ răspîndit veștĭ foarte îngrijitoare. Puterile europene se temeaŭ că creștiniĭ din Constantinopole ar putea fi măcelărițĭ, pe cînd Poarta se temea că tineriĭ turcĭ ar putea să îndrăznească un atentat în contra Sultanuluĭ. Maĭ mult o veste foarte alarmată se răspîndise în ziua serbăreĭ la noĭ în Bucureștĭ: se zicea că Sultanul a fost asasinat. Am înregistrat și noĭ această știre, făcînd rezervele cuvenite, *cu drept cuvînt,* căcĭ astă-zĭ se știe că serbarea ramazanuluĭ s'a făcut, în alt chip de cît cel obicînuit, dar fără accident.

Vom da acum cîte-va amănunte asupra serbăreĭ Ramazanuluĭ:

Aproape 22 de anĭ aŭ trecut, de cînd Abdul Hamid al II, al treĭ-zecĭ și doilea monarch din vița luĭ Osman, a fost încins cu sabia califilor ceremonie identică cu încoronarea, în moscheia de la Ejub, care este sfîntă fie cărui mahomedan.

In acest timp Sultanul a trăit mereŭ streîn de lume în palatul săŭ de marmoră, numaĭ odată pe săptămînă, vinerea, zi sfîntă pentru moslimĭ, își părăsea palatul, pe vremea Lelamlîsuluĭ, într'o trăsură cu șase caĭ, pentru a se arăta poporuluĭ. Se ducea în moscheia Hamidia care poartă numele săŭ și care este situată de vre-o jum. de kilometru de palat. Cînd se întoarce de la Selamlîc, cortegiul se schimbă, sultanul merge într'o trăsură aĭ căreia caĭ îĭ mînă singur, pe cînd mulțimea generalilor și a pașalor aleargă după dînsul pe jos și în cel maĭ mare galop. Acest Selamlîk de Vinerĭ, atrage nu numaĭ mulțimea *din Constantinopol ci și* pe streiniĭ carĭ viziteazâ acest oraș.

*

Serbatoarea despre care ne vorbeaŭ încă ultimele depeșĭ, era *marele Lelamlîk,* care se serbează numaĭ odată pe an, după cele treĭ nopțĭ ale Bairamuluĭ, carĭ formează finala festivă a luneĭ de post a Ramazanuluĭ. La această serbătoare, care nu trebuie să cadă numaĭ de cît într'o Vinere, ci variază cu fie-care an, Sultanul nu se mărginește numaĭ la vizitarea moscheeĭ. — Ceremonia e în această serbătoare mult maĭ grandioasă. Cortegiul trece printr'un împătrit cordon de Zuavĭ, Albanezĭ și vînătorĭ de Trapezunt, de la Yldiz-Kiosk pînă la malurile Bosforuluĭ, aproape de debarcaderul Tofane, unde se viziteazâ maĭ întîiŭ moscheia Sultanineĭ-Validé. Apoĭ Sultanul se urcă într'o luntre de gală, verde, bogat încrustată cu aur și ia loc sub un baldachin bogat purtat de patru coloane făurite din argint curat.

28 de lopătașĭ de frunte aĭ marineĭ de războiŭ toțĭ îmbrăcațĭ în veștminte de palicarĭ grecĭ, mînă luntrea. La cîrmă, ia loc un ofițer de marină, îmbrăcat într'aceeașĭ haină fantastică. Luntrea, salutată de toate tunurile arsenalelor și a diferitelor vase staționate în port, se oprește la malul cornuluĭ de aur din spre Stambul. Aci la Tapkapu — poarta tunurilor — Sultanul încalecă pe un armăsar alb, arăbesc, a căruia viță trebuie să se poată urmări pînă pe vremea luĭ Mahomed. Șeaua și hamurile sînt împodobite cu pietre prețioase. Pe tot parcursul, marele mareșal al grajdurilor și marele armaș țin capătul purpuriŭ împodobit și el cu pietre scumpe. Prin vechiul seraĭ, locul atîtor grozăviĭ, dar și atîtor fapte eroice, cortegiul trece flancat de baltagiĭ cu helebardele la braț, în spre camera reliquiilor.

*

In această cameră a reliquiilor, se află pe lîngă «Sandjoc Șeriful», adică *stindardul profetuluĭ,* și alte obiecte rămase de la Mahomed, ca o sfîntă amintire, păzită de sultaniĭ carĭ s'aŭ succedat în timpul veacurilor. Unul din cele maĭ însemnate aceste obiecte, pe care nu poate și nu trebuie să-l vadă nicĭ un mahomedan, este așa zisul *Chiskai Șerif* saŭ *Burdeĭ Șerif,* haina nobilă, *mantia profetuluĭ* la care sultanul s'a închinat cu o deosebită putere, Miercurea trecută. Mantia a fost multă vreme proprietate a poietuluĭ Kaab ben Soheir, care a primit'o dar de la profet, pentru că îĭ cîntase într'un frumos ghazel.

Mantia e lucrată din păr de cămilă și i se atribuie calitățĭ făcătoare de minunĭ și apa în care se spală mantia, se zice de mulțime, că ar vindeca toate boalele.

*

Moavia I a cumpărat mantia de la moștenitoriĭ poetuluĭ, și de aci ea s'a transmis din dinastie în dinastie. Din mîinile omaiazilor, ea trecu în mîna Abassizilor, de la aceștia în mîna ramureĭ egiptene a Fatimidelor, pînă ce trecu în sfîrșit în proprietatea caseĭ osmanilor, care păstrează mantia de 385 de anĭ și o păzește ca ochiĭ din cap. Mantiea ie învelită în patruzecĭ de futerale de carĭ nu poate fi dezvelită de cît în prezența sultanuluĭ. Ie o veche tradițiune populară, că se întîmplă în totdeauna ceva mare, de cîte orĭ sultanul sărută mantia profetuluĭ.

Abdul.

GRECIA ŞI PUTERILE

Anglia pentru autonomia Cretei

Se vede acuma lămurit ce valoare are înţelegerea puterilor. Ele discută şi stau înarmate, faţă în faţă, iar Grecia, prin o lovitură îndrăzneaţă, dezleagă problema. Ori ce-ar fi, *Creta nu va mai fi din noŭ sub Turci*. Va fi unită cu Grecia ori va forma un principat autonom, sub suzeranitatea Sultanului, cum e Samos, dar ori-cum ocuparea insulei de Greci şi ca urmare ocuparea a patru porturi de puteri, a dat dezlegarea încurcatei probleme. **Grecia acuma, ca odinioară Alexandru cel Mare, a arătat că nodul Gordian nu se dezleagă, ci se tae.**

Salisbury a comunicat de alt-fel puterilor, că Anglia e pentru autonomia Cretei; de aceeaşi părere e şi Italia. **Pină se va regula această chestie aşa cum vor cele două puteri, nu se vor lua nici un fel de măsuri contra Grecilor.**

Austria şi Grecia

Ce vrea în adevăr Austria e greŭ de ştiut, de oare-ce declaraţiile diplomaţiei ei sînt în doi peri.

Neue Freie Presse, tună necontenit contra Greciei, dar şi contra Turciei. La 7 Februarie, arată că pe apă Turcia e ca şi învinsă, de oare-ce chiurasatele ei cele mai bune aŭ nevoe să fie reparate şi asta cere mai multe săptămîni. Chiar armata de uscat nu va putea face mult, de oare-ce în Macedonia nu-s drumuri şi armata n'are serviciŭ de tren.

Iată de ce «*Neue Freie Presse*» crede că Grecii vor lua şi toate insulele greceşti ca Rhodos, Chios, Mitilene, etc.

Franţa

In Franţa se ţin multe conferinţi despre Creta şi Grecia. De asemenea s'aŭ făcut şi o mulţime de manifestări. La conferinţa lui Psihari aŭ fost: Delianis, Rochefort şi Jaurès. Delianis, ambasadorul Greciei, a mulţumit lui Jaurès, pentru călduroasa susţinere a cauzei elene, şi a declarat că de vor lua Creta, nu le va mai lua-o nimeni din mînă. Rochefort l'a asigurat, că democraţia franceză va împiedeca pe guvern să facă o asemenea laşă încercare.

De alt-fel agitaţia în favoarea Elenilor, merge crescînd. La Paris s'aŭ scris în legiunea streină pentru Grecia, 200 de studenţi francezi; banii trebuitori pentru înnarmarea, hrana etc., legiunii, îi daŭ mai mulţi greci bogaţi. La Toulouse aŭ manifestat studenţii strigînd: «Trăiască Grecia! Jos Turcia!

Germania

Impăratul Germaniei iar îşi arată caracterul impulziv. El a propus nu blocarea Greciei, dar chiar bombardarea Pireului! Fireşte că nimeni nu l'a luat în serios.

De ce? **Pentru că puterile se tem să nu fie pe sub mînă o înţelegere între Anglia, Italia şi Grecia.**

Ultima adresă a Germaniei către puteri e, după *Norddeutsche Algemeine Zeitung*, următoarea: **Nici vorbă de unirea Cretei cu Grecia, căci asta ar aduce sfîşierea imperiului otoman. Nici o negociere înnainte de a înceta ori-ce acţiune mai departe a Grecilor.**

Italia

La Roma sînt indignaţi de planul de a bloca Grecia. Rudini a răspuns lui Cavalotti, că va **fi credincios tradiţiilor favorabile libertăţei popoarelor.** Am arătat că a şi declarat ca şi Anglia că nu admite nici o măsură contra Greciei, pe cîtă vreme nu se va fi primit de puteri autonomia Cretei.

Rusia

Rusia tot arătînd că iubeşte pacea şi vrea păstrarea neştirbită a imperiului otoman, mobilizează şi se 'narmează din răsputeri. Se ştie că ţarina mumă, principesa de Walles şi familiea domnitoare daneză aŭ împins pe regele Greciei la acest pas. Unele ziare ruseşti, combat pe Greci, dar *Novosti* ţine cu el. **La Hallepa s'a aflat cadavrul groaznic ciuntit al surorei consulului rus Mitţaki.**

«Le Nord», ziar rus, ameninţă pe Turci cu cele mai din urmă măsuri dacă bandele de başibuzuci ce guvernul turcesc formează în Epir, Macedonia şi Tracia ar începe a măcelări pe creştini.

De alt-fel nimeni nu crede că Rusia are de gînd să apere într'adins pe Turci. Aşa, *Morning Post*, nu e convins că Rusia va merge pînă la capăt cu puterile. De-aceea vrea dezlegarea chestiei cît mai în grabă.

De alt-fel ştirile trimese la «*Berliner Tagblatt*» din Bucureşti, în privinţa comandei oştilor de uscat şi a flotei, adunarea de-atîtea oşti la Odessa, Sevastopol, Kars etc., nu sînt semne de pace.

Se ştie că în Rusia, guvernează acuma Ţarina, muma lui Nicolaie al II lea. Dacă ea a încurajat pe regele Greciei, apoi nu mai e îndoială că Rusia vede cu ochi buni, mişcarea Grecilor.

Din IASI

(Coresp. specială a ziarului *Lumea Nouă*)

Scandalul din consiliul comunal

In şedinţa de Sîmbătă sfatul orăşenesc s'a ilustrat printr'o chestie personală care pune vârf la toate ispràvile edililor ieşeni şi scoate în deplină evidenţă apucăturile de... *reforme* ale corectei administraţii comunale ieşane.

Iată ce s'a întîmplat.

Marţia trecută consilierul Botez discutînd chestia apei, în special contractul Paianu, şi fiind întrerupt d. A. Volanschi, l'a întrebat ce interes are de susţine contractul Paianu.

Afacerea apei

D. Volonschi cerînd cuvîntul în chestie personală, a arătat cauza pentru care chestia apei revine mereŭ la ordinea zilei de şi consiliul luase încă din Maiŭ trecut două voturi definitive atît asupra alimentărei imediate, prin credite de 240,000 lei, cît şi a alimentărei definitive prin contractul Paianu.

Acei însă, cari aŭ combătut cu înverşunare acest contract, aŭ avut interesul ca să readucă mereŭ chestia apei la ordinea zilei pentru a'şi putea, în fine, impune vederile. Intre aceştia e şi d. Eduard Ghica căruia i-se adresase din Paris cunoscuta telegramă a d-lui Lucien Aubanel prin care acesta arătă că are planuri şi studii definitive pentru alimentarea cu apă a oraşului. Se zice — adaugă d. Volonschi — că după ce contractul a devenit definitiv *d. Ghica a propus d-lui Paianu 80,000 lei pentru ca să treacă d-lui Aubanel acest contract. Există o telegrama a d-lui Aubanel, cu retour-recipisă, relativa la tratari.*

Mai aminteşte d. Volanschi de opoziţia înverşunată ce d. Tacu a făcut'o contractului d-lui Paianu discutat în diferite rînduri, şi cam la un moment dat primarul Gane, în plin consiliŭ, a reproşat d-lui Tacu, ajutor de primar, sistemul d-sa e de discuţie. Opoziţia d-lui Tacu venea de acolo că îşi avea o soluţie proprie: aducerea apei de Siret.

De atunci se şopteşte — zice d. Volonschi — că dînsul ar fi în legături de interese cu d. Paianu, iar pe de altă parte se zice, adaogă d-sa, că d. Lepădatu ar fi advocatul d-lui Paianu. Iar cînd d. Lepădatu a făcut interpelarea cerînd punerea în întîrziere a lui Paianu — ceea ce echivala cu reziliarea contractului — s'a interpretat aceasta ca un serviciŭ ce voieşte a aduce d-lui Paianu, care ar fi dorit să se debarasseze de contract.

Cînd d-nii Volanschi şi Lepădatu, aŭ votat contra contractului Baptist — altă propunere — s'ar fi zis că ambii sînt de conivenţă cu d-nu Paianu. S'a exploatat chiar viitoarele legături familiare ale unora cu d. Paianu. O campanie a fost chiar dusă contra contractului Paianu, că ar fi schimbări de cuvinte în contractele autentificate; ceea ce s'a dovedit de neexact. Iată, — conchide d. Volanschi — *cari sînt interesele în joc.*

După aceste explicaţiuni primarul a declarat chestia personală *vidată*, fără ca d. Ed. Ghica să replice.

O execuţie meritată

In şedinţa de Sîmbătă însă se redeschide chestia personală de către d. Ed. Ghica care atacă pe d. Volanschi. D-sa respunzînd arată că d. Ghica a dezvoltat chestiea sub forma de memoriŭ scris, pentru care a avut două zile de reflecsiune, de Miercuri, cînd s'a vidat prima chestiune personală; a arătat cum d. Ghica la deschiderea teatrului a incasat de la cîte-va persoane pentru loji, *cari aŭ oferit sume mai mari de cît taxa lojilor iar d-sa n'a depus de cît taxa lojelor;* cum d. Lepădatu 'i-a declarat d-sale Volanschi, la berăria Centrală, faţă cu o treia persoană şi în seara zilei cînd d. Ghica făcuse o interpelare lui Lepădatu, că cele scrise în «Evenimentul» la biletele de la deschiderea teatrului sînt exacte, că d-sa a mai constatat că relativ la închirierea unor locuri din jurul halei, pentru care era făcute publicaţii; d. Ghica ar fi dat înainte de ziua licitaţiei aceste locuri direct unei persoane cu 5000 lei pe cînd înainte aceste locuri eraŭ date cu 10,000 lei; şi la obiecţiunea că de ce d-sa nu relevă aceste fapte, d. Lepădatu a zis că d-lor aŭ legături de partid, care nu leagă pe d. Volanschi.

Cum d. Ghica în consiliul comunal cînd s'a discutat chestia locurilor pentru palatul comunal şi pe cînd d. Tacu susţinea casele Vesler, d. Ghica a spus d-lui Volanschi *că aici ar fi o afacere la mijloc, din care d. Tacu ar putea lua 20,000 lei, dar nu garantează acestea, fiind ca d-lui ştie că Vesler a cerut 150,000 lei, iar acum vede că cere 220,000 lei.*

D. Moţeş, cel căruia i s'a votat cu două zile înainte *50,000 lei pentru casă*, ba să aibă proprietate şi asupra materialului, rămînîndu-i şi loc pentru a ridica o nouă construcţie, vociferează ca un desperat, că cum d. Volanschi spune asemenea lucruri în consiliŭ şi d. Volanschi îi replică cele de mai sus.

Este de notat că încă de Luni cînd s'a discutat chestia apei, d. Volanschi în discuţia asupra soluţiunei propuse de comună, aducerea apei de la Prut şi înainte de a fi fost vorba de vre-o chestiune personală a arătat consiliului, că în adevar memoriul prezintat de d. Paiano nu prezintă garanţii suficiente pentru comună şi că d. Paianu ia garanţii numai pentru sine, dar a cerut ca consiliul *să arate obiecţiunile ce are de făcut, precum şi garanţiile ce cere şi să le pună în vederea d-lui Paiano*, şi dacă d. Paiano le va primi saŭ le va respinge comuna va putea lua o hotărîre definitivă.

* * *

Iată în ce hal aŭ ajuns discuţiile în sfatul comunal ieşan. Execuţia care le-a aplicat-o d. Volanschi, un tînăr de o corectitudine şi cinste ireproşabilă, a făcut senzaţie în cercurile politice locale.

Coresp.

INFORMAŢIUNI

RAZBOIUL GRECO-TURC

Guvernul grecesc a trimis o notă consiliului saŭ din Canea, prin care îi vesteşte că ocuparea celor patru porturi de către marile puteri, nu s'a făcut în favoarea Turciei, şi deci aceste porturi trebuesc considerate ca teritoriŭ grecesc.

* * *

Ultimul consiliŭ de miniştrii grecesc, a hotărît că Grecia trebue să continue politica de acţiune.

* * *

Guvernul englezesc a refuzat categoric de a lua parte la blocarea Pireului.

Mersul Ciumei

Legaţiunea noastră din Londra telegrafiaza urmatoarele informaţiuni oficiale asupra mersului ciumei în India.

La Bombay aŭ fost de la 6—12 Februarie 813 cazuri, la Poona se constată o uşoară creştere a epidemiei; de asemenea şi la Bandŏra, Biwandi şi in tot districtul Thana.

Starea sanitara la Karachée e aproape aceiaşi

Se observă o uşoară diminuare la Coorla.

La conferinţa internaţională sanitară de la Veneţia care s'a deschis zilele trecute aŭ luat parte. 59 delegaţi ai statelor europene ast-fel repartizaţi: Germania, 3, Austro Ungaria 11. Belgia 2, Danemarca şi Bulgaria cîte unu; Egipt 2, Spania 3, Franţa 4, Engliтera 4, Grecia 2, Italia 3, Muntenegru 1, Ţările de jos 2, Persia 1, Portugalia 3, Romînia 2, Rusia 3, Serbia 1, Suedia şi Norvegia 3, Elveţia şi Turcia 3.

Consiliul general al judeţului Argeş s'a întrunit eri în sesiune extra-ordinară.

Cosiliul general al judeţului Vîlcea care a fost convocat în sesiune extra-ordinară terminîndu-şi lucrările şi-a închis sesiunea.

INTRUNIREA REZERVIŞTILOR EVREI

Duminică la orele 2 a avut loc în sala Orfeŭ întrunirea evreilor care aŭ satisfăcut legea de recrutare, în favoarea căpătării drepturilor politice. Sala gemea de lume. *Eraŭ prezenţi peste 1500 de oameni.*

Se proclamă preşedinte d. Hugar farmacist care dă cuvîntul prietenului *I. Nădejde.*

I. Nădejde. Ca reprezentant al partidului social-democrat, îmi veţi da voe să dezvolt chestia dărei drepturilor la evrei, în chipul în care o înţelegem noi, rămînînd ca acei ce nu vor fi mulţumiţi să vie la tribună pentru a mă combate.

Elementul evreŭ din ţara noastră a avut şi are foarte mare importanţă din punctul de vedere al progresului economic şi deci cultural pe care l'a făcut şi-l face această ţară.

Se ştie că ţara cea mai înaintată pe drumul industriei e în acelaş timp şi cea mai tare din toate punctele de vedere şi noi dacă avem azi o industrie şi un comerţ în floare, aceasta o datorim în mare parte elementului evreŭ. E o întîmplare, dar faptul nu poate fi tăgăduit nici de cei mai îndrăciţi antisemiţi (Aplauze)

Pentru ca ţara noastră să progreseze, pentru ca să poată ajunge cît mai curînd pe cele-l-alte ţări civilizate — şi trebui să le ajungă, dacă vrea să trăiască — e nevoe numai de cît de capitaluri străine cît mai numeroase, care să transforme Romînia în ţara industrială după cum a transformat o pînă acum.

Aceste capitaluri însă, trebui să aibă o serioasă garanţie în ţară la noi, alt-fel capitaliştii le plasează aiurea. Ei bine, această garanţie lipseşte acum, cînd tocmai elementul industrial al ţărei e lipsit de drepturi şi va trebui numai de cît, ca să nu rămînem în urma Bulgarilor cari aŭ dat deja drepturi evreilor lor, să le dăm şi noi la ai noştrii (Aplauze).

Pe de altă parte evreii şi mai ales rezerviştii evreii, cari pe lîngă că aŭ toate îndatoririle romînilor şi-aŭ făcut şi datoria către ţară sînt în drept să ceară şi drepturile romînilor şi burghezimea romînească mai mult din motivele expuse mai sus, de cît dintr'un sentiment de dreptate, va trebui să le dea. (Aplauze).

Dar, ni se zice: să ni se dea drepturile acum şi nu după votul universal, cum spuneţi d v. Foarte bine, să vi se dea. Am fi ridicoli dacă am fi protivnici. Noi numai am *constatat* că burghezimei romîneşti îi va fi greŭ, dacă nu imposibil să vă dea drepturile acum, căci ar da în mîna burghezimei evreeşti — deja în destul de puternică acum — pînea şi cuţitul. D-voastră însă luptaţi înainte, căci luptînd grăbiţi odată cu realizarea cererilor d-voastră şi realizarea cerinţei muncitorimei întregi — votul universal. (Aplauze prelungite).

V. Cogălniceanu (aplauze). Nu cer aplauzele d-voastră, vă cer însă toată atenţia, căci nu vă voi ţine un discurs à la Dacia, ci o conferinţă, în care să prezint chestia evreiască sub adevărata ei formă.

Sîntem încă robi prejudecăţilor, de aceea mulţi văd această chestie în mod fals, să sperăm însă că acest mod de a vedea va dispare cu întinderea culturei.

Democraţii moldoveni încă de mult aŭ înţeles leacul chestiei evreeşti, căci în programul lor, la art. 27, găsim: *emanciparea gradată a evreilor.*

De atunci însă, partidele noastre istorice s'aŭ slujit, din nefericire, de această chestie, pentru a se cocoţa pe rînd la putere şi *roşii* mai ales, aŭ aţîţat atîta ţara pe tema evreiască, în cît atunci cînd cu revizuirea art. 7, garda naţională din Galaţi plănuia o revoluţie contra lor, cel puţin aşa glăsueşte raportul comandantului garnizoanei.

Şi în străinătate a existat şi în parte există o chestie evreiască, dar acolo motivele cari i aŭ dat naştere aŭ fost *numai* de natură religioasă. La noi însă, ură religioasă împotriva evreilor n'a existat şi nu există. Prin urmare, nouă ne e mult mai uşor să rezolvam chestia evreiască.

Dar să vedem cari sînt argumentele ce se aduc împotriva încetăţenirei evreilor.

Că sînt lacomi de bani şi că aŭ strîns atîtea capitaluri, în cît aŭ ajuns stăpîni pe ţară? Mai întîiŭ, banul nu formează prin el o bogăţie şi pămîntul, cea mai mare bogăţie, e în mînele romînilor; apoi, ce vrei să facă un grup de oameni, cărora le închizi ori-ce altă cale de existenţă, dacă nu ceea-ce fac evreii? Că nu sînt capabili de sentimente frumoase? Lucrul, de-ar fi aşa, n'ar fi de mirare, căci sentimentele frumoase nu se găsesc la robi, la asupriţi, dar afirmarea e falşă. Evreii necetăţeni nici odată nu şi-aŭ lăsat averile în afară de ţara noastră, pe cînd Grecii cetăţeni şi le-aŭ expediat în Grecia. (Aplauze).

Că falsifică băuturile spirtoase! Dar asta o fac numai cîrciumarii evrei? Şi dacă e aşa, de ce nu bine statul cu o lege de monopolizare a alcoolului? Că evreii fug de armată? Minciună sfruntală! Mai putem vorbi de această obiecţie cînd se găsesc în ţară *50,000* de evrei cari aŭ sati-făcut legea de recrutare. (*Aplauze*).

Evrii tineri sînt culţi, sînt cu idei progresiste, cei bătrîni n'aŭ cultură, dar afară de cîţi-va rabini, toţi tind spre romanizare. Să nu confundăm deci israeliţii streini cu romînii israeliţi. *(Aplauze).*

Cum vedem nimic, dar absolut nimic nu formează o piedică pentru încetăţenirea evreilor, Cauza lor e dreaptă, ea va trebui să triumfe. *(Aplauze prelungite).*

Fagure. Să nu vă miraţi dacă un tînăr ca mine, venind la tribună după un reprezentant al ţărei ca d. Cogălniceanu, simte oare-care emoţie.

Nu pot de cît să aduc omagiile mele valorosului deputat. De altmintrelea faptul că d. Cogălniceanu şi alţi liberali-democraţi, împărtăşesc idei atît de înaintate nu e fără explicaţie Asta dovedeşte că în clasele dirigente înţelepciunea politică a *cedarei* faţă de cererile exploataţilor a început să se afirme.

Am în faţa mea un public foarte numeros şi totuşi nu zăresc nici jobene, nici gulere de astrahan, nici un reprezentant al burgheziei israelite.

De ce. Noi socialiştii am dat de mult explicaţia. noi ştim că tovărăşie nu poate exista între burghezime şi muncitorime. (*Aplauze*).

Oare trebue să vedem chestia din punctul de vedere religios? Dar dacă vom pătrunde în istorie vom vedea pe Cezarii romani proteguind pe evrei, ca să ia camătă cît mai mare de la creştini, numai ca să umple pungile Cezarilor. Chestia trebue pusă pe teren economic, aşa cum facem noi socialiştii.

Şi dacă e aşa, atunci numai de cît va trebui să alipim la chestia evreiască şi chestia votului universal.

(Preşedintele întrerupe: Să nu se vorbească de socializm aici, d. orator să vină la chestie. Sala întrerupe pe preşedinte. Se naşte zgomot şi numai după cîte-va momente, preşedintele consultînd sala, în aplauze vii se admite că oratorul poate continua).

Voiŭ arăta d-lui preşedinte că sînt în chestie şi pentru aceasta voiŭ zice atît amicilor noştri cît şi celor-l'alţi, următoarele: Muncitori şi rezervişti, nu vă potriviţi celor ce vă îndeamnă la unire cu duşmanii voştri, cu burghezimea evreiască, care v'a trădat o dată.

Din noŭ întreruperi; cîţi-va strigă ca să i se dea cuvîntul lui Schwartzfeld, preşedintele se încearcă să ia cuvîntul oratorului, sala protestează şi oratorul termină, îndemnînd pe muncitorii şi rezerviştii evrei la luptă.

In mijlocul tumultului se dă cuvîntul d-lui Ghelerter.

D. *Ghelerter.* Voiŭ întrebuinţa toată puterea plămînului meŭ ca, în numele muncitorimei, să combat cele spuse de d. Fagure. (Intreruperi. Protestări. Zgomot). D-lor, şi eŭ sînt socialist şi... (*Voci:* Nu-i adevărat, nu-i adevărat! Sala se deşertează). D-lor, socialiştii sînt pentru libertatea cuvîntului şi vă rog să mă lăsaţi ca să vorbesc. (Publicul se retrage în masă). Mă voiŭ face tare să vă dovedesc că evreimea a avut o dată drepturi şi că interesul nostru e să mergem cu burghezimea evreiască... (Zgomot infernal, protestări, huiduelî. Oratorul nu mai poate continua şi e silit să părăsească tribuna). Şedinţa se ridică în mijlocul zgomotului şi puţinul auditor ce a mai rămas se răspîndeşte, discutînd cu aprindere.

Fix.

Eri, pe cînd se terminase întrunirea din sala «Orfeŭ», în faţa localului întrunirei se postase cunoscutul reporter al *Independenţei*, studentul Tomulescu, şi se desfata bătîndu-şi joc, cu cuvintele cele mai triviale, de publicul care eşea de la întrunire.

Inţelegeţi foarte bine că reprezentantul gazetei franţuzeşti făcea.... antisemitizm.

Cetim în *Epoca* de azi:

Zilele trecute s'a reprezentat la Paris, o noua piesă a lui Victorien Sardou, piesă in care rolul principal înfăţişează pe «un Romîn tînăr, Mikăil Stourdza», **un tip de imoralitate.**

Onoare eliteí sociale din Romînia şi înnainte junilor aristocraţi, pentru «regenerarea spiritului naţional»!

FOIŢA ZIARULUI «LUMEA NOUA»

97

GEORGES MALDAGUE

RĂZVRĂTITA

PARTEA A TREIA

I

Şi acuma credea să-l poată iubi platonic.

A doua zi d. Chaumel cu glas stins îi zise:

— Ştii dragul meŭ, că-i de ajuns o mică întîmplare, şi să nu mă mai vezi... diabetul, boala de maiŭ şi toţi dracii sînt contra mea... Ştii ce aŭ zis doctorii data din urmă: Nici o emoţie... Şi te asigur Francis, nu sînt în stare să sufăr ceea ce tu îmi pregăteşti... Sînt prea fericit acuma... ca să pot suferi o scîrbă ca asta pe care tu mi-o pregăteşti... Pleacă în Tonkin, de nu mă mai găseşti, să ştii că-i vina ta.

Pe urmă sculîndu-se zise către nevastă-sa:

— Iea vezi dragă, spune-i să nu plece.

Jeanne deschise gura, dar nu s'auzi nimic.

Francis vorbi pentru dînsa.

— Ei fie, voiŭ remînea.

III

Intr'o Joi, pe la zece ceasuri dimineaţa, intrară în camera ei.

Contesa îi aştepta.

Era cu desăvîrşiră liniştită.

Doctorul hirurg îi strînse mîna.

— Doctore, sînt foarte fericită.

— Nu ţi-i frică?

— De loc.

— Ai dreptate, copila mea, are să fie bine.

— Bae cu săpun ai făcut ieri?

— In astă dimineaţă ai spălat şoldul?

— Da, cu alcol şi cu Van Sviten, cum aţi recomandat.

— Şi bandajul cu vată antiseptică?

— Făcut, doctore.

Doi interni o cloroformizară. Pe urmă o duse în odaia de alături, de unde scosese tot şi era numai masa de operaţie.

Contele galben stătea la capătul mesei.

— Te stătuesc să ieşi de aici. Ieşi fără a arunca măcar o privire îndărăt.

După trei sferturi de ceas aproape, o aduse înapoi pe pat.

Ea se trezi.

In timpul operaţiei ţipase, ceea ce dovedeşte că dureri eraŭ, numai nu ajunse la conştiinţă.

Se văită puţin dar se stăpîni.

Operaţia ţinu vre-o trei sferturi de ceas.

După ce o treziră, Huguette scoase cîte-va gemete, dar cătă să se stăpînească.

Hirurgii plecînd, recomandară să o lase singură numai cu gardiana şi internul care aveaŭ să stea acolo pînă ce primejdia va trece.

Bărbatu-săŭ nu trebuia să intre.

După masă prietenii şi cunoscuţii veniră să afle rezultatul operaţiei.

La patru ceasuri veni d-na Labatière şi d-na Yveling.

In vreme ce eraŭ acolo, servitorul anunţă pe d-na David, care venise să afle ştiri despre contesă.

— Singură ea a venit întrebă d. de la Roche.

— Da, d-le conte.

— De ce nu intră?

— Zi-i să intre, zise d-na Labatière, e multă vreme de cînd n'am văzut'o.

D. de la Roche, se duse în antret şi coborî scara care da în vestibul.

Ea îndată ce el începu a-i vorbi încreţi sprîncenele.

Ea venise să afle despre contesă întîiŭ ca să îndeplinească o datorie şi pe urmă simţea pentru dînsa un fel de milă şi gingăşie deosebită.

Ea o plîngea ştiind ce fel de bărbat are.

De abia contele îi spuse şi ei îi păru răŭ că venise.

— D-na Labatière şi d-na Yveling doresc să te vadă, intră cîte-va minute.

— Dar n'am vreme, m'aşteaptă la o lecţie.

— Dînsele aŭ zis că nu vei pleca fără să le strîngi mîna.

De pe privirea care Rozalia îi aruncă Enric ghici gîndul ei.

— Să ne suim, zise d-na David.

Trecu repede înaintea lui.

In anticameră îi zise:

— D-tale îţi datoresc plăcuta întrevedere?

Enric dădu din umeri.

— Aşi fi vrut să te scutesc... servitorul a spus numele d-tale, a trebuit să mă cobor să te poftesc.

— Nu te cred.

— Rozalie!

— Ţi-am zis că nu-ţi mai daŭ voe să-mi zici pe nume.

Mereŭ duşmani?

— Oh! nu duşmani!

— In sfîrşit mereŭ înverşunată şi cu o încredere care drept îmi face cinste.

— Dar poate te-i încredinţa odată.

— Cea dintîiŭ doresc aceasta.

Ea deschise singură uşa şi fu foarte amabilă cu doamnele.

— Poate va trebui să iaŭ lecţii seara, zise Regina.

— Nu mai e nevoe, sînteţi muzicantă desăvîrşită, doar cu vre-un maestru mare.

— Ah! doamnă ce spuneţi chipul cum esecutaţi d-voastră acea bucată, e neîntrecut.

— N'are de a face ezecuţia, e chestie de sentiment, o altă bucată o poţi esecuta d-ta mai bine de cît mine. La revedere doamnelor, trebue să plec.

— La revedere.

D-na David eşi din salon petrecută de conte.

— Tot îmi ţii ciudă?

El zîmbi întinzîndu-i mîna

— Ştii bine că nu, sînt foarte iute, dar la inimă...

— Vrea să zică sîntem tot prieteni nu-i aşa!

Şi strîngîndu-i mîna un fulger îi trecu prin ochi.

Rozalia observă totul, şi de cîn află de venirea lui Jaques Labatieres mereŭ o frică o prindea gîndind că poate Henric va fi cel mai al ei duşman.

Henric tot nu-şi perduse nădejdea.

Dacă nu i-ar fi spus aceasta privirea: ar fi gicit de pe strînsul mînei.

Cum avea oare să se sfîrşească.

D-na Davind se duse să-şi găsească bona cu expirul la parcul Monceaunu.

Aici întîlni de o dată pe d. Labatieres.

Acesta cam îi ţinea calea şi-i vorbea destul de amabil, nu erea greŭ de priceput, că şi lui cam îi căzuse la inimă.

D-na David schimba cîte-va vorbe şi-şi luă ziua bună zicînd că se duce să-şi găsească copilul.

Pe cînd d. Labatieres o urmărea cu ochii, murmură.

— Curioasă, şi tainica fiinţă.

De cînd o văzuse el simţea un fel de atracţie dar şi un fel de de repulziune pentru dînsa.

(Va urma)

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 9 Februarie 1897

5 % Renta perpet.	103 ¼	Banca Agricolă	227
5 % Renta am. 1881	100 ½	Dacia-România	457
5 % R. a. 1892-1893	100	Naţionala	494
5 % Imprumutul 94	84 ¼	Patria	115
6 % » am.	88 ¼	Societatea de const.	198
5 % Oblig. rurale	102 ½	**SCHIMB**	
Pensiunĭ	296	Londra	25.4087 ½.35
6 % Orăş. com. Buc.	96 ¾	Paris	100.75 65.70
6 % Idem 1890	87 ¼	Viena	2 11 ½ ¼
5 % Fonciar rural	94 ½	Berlin	124.35 25.15
6 % » urb. B.	94	Belgia	99.90
5 % » »	—	Scont B. N.	5
5 % Idem Iaşĭ	85 ¼	Avans »	6
6 % Societ. Basalt	—	» C. Dep.	5 ½
Banca Naţională	1810		

REPAUZUL DUMINECAL LA SENAT

Cuvîntările: Episcopuluĭ de Huşĭ, a D-lor senatorĭ Vericeanu şi Carp. — Răspunsul d-luĭ Vasile Lascar. — Prelungirea şedinţeĭ. — Votarea

Şedinţa de Sîmbătă a Senatuluĭ, a fost una dintre puţinele şedinţĭ însemnate ale maturuluĭ corp. Tribunele gemeaŭ de public, din care cea maĭ mare parte funcţionarĭ comercialĭ. In incintă observăm şi pe tovarăşul nostru V. G. Morţun.

* * *

După ce D. Costescu Comăneanu, raportor, dă cetire raportuluĭ care recomandă Senatuluĭ votarea legeĭ aşa cum s'a admis de Cameră.

Are cuvîntul episcopul de Huşĭ care vorbeşte contra legeĭ. El spune ca sfînta biserică a regulat odată zilele de serbatoare şi că-ĭ zădarnicie regularea printr'o lege laică aceste serbatorĭ.

Declară că dacă socialismul tinde către alinarea suferinţilor, apoĭ el coincide cu creştinismul, şi în acest caz şi preoţiĭ sînt socialiştĭ. Caută să dovedească însă, că socialismul implică şi ateismul, de aceia el este condamnabil.

* * *

Caută să combată tendinţele de laicizare ale şcoaleĭ, tendinţe cerĭ sînt o urmare a sistemuluĭ pedagogic de modă nouă. (Vorba mitropolituluĭ Moldoveĭ, repetată de două orĭ în astă şedinţă: «Modă nouă, cozonac fără unt şi făr' de ouă».)

* * *

D. Vericeanu spune că legea repauzuluĭ duminical, nu este o lege religioasă, cĭ o lege economică. Partizanĭ aĭ libertăţeĭ munceĭ, trebue să restringem această libertate, îndată ce ea devine deunătoare sănătăţeĭ muncitorilor. Protejarea munceĭ trebue întinsă şi asupra femeilor şi copiilor. Oratorul declară că ar dori ca legea să acorde întreaga zi de dumineca muncitorilor, dar că votează pentru dînsa şi aşa cum este, ca fiind un început bun de legiferare a munceĭ.

* * *

D. Carp, declară că actualul guvern ar trebui să mediteze asupra teorieĭ ridicolului. El pune în mişcare aparatul administrativ şi constituţional, pentru a face o lege, ale căreia foloase sînt, — după d-sa — nule.

* * *

D. Vasile Lascar, declară că va respunde d-luĭ Carp în cîte va cuvinte. Guvernul Aurelian nu poate cădea în ridicol, fiind că a avut pilde strălucite de politica ridicolă în faţa sa. Se înţelege că pînă la înnălţimile politice ale fanzeriilor şi peneriilor d-luĭ Carp, liberaliĭ nu se pot ridica, eĭ se mulţumesc cu legĭ de soiul repaozuluĭ duminecal.

Declară că ştie că legea prezintă lipsurĭ, dar roagă Senatul ca s'o voteze, lăsînd ca să se aducă maĭ tîrziŭ îndreptările, pe carĭ le-ar dovedi ca necesare practica.

* * *

Se închide discuţia şi se votează luarea în consideraţiune a proectuluĭ de lege.

D. *Aurelian* roagă foarte mult Senatul ca să prelungească şedinţa pînă la şase. Senatul admite.

Se votează proectul de lege aşa cum a fost admis de Cameră, cu 40 voturĭ, contra 12.

Rezultatul votuluĭ este primit în aplauzele Senatuluĭ şi ale tribunelor.

LITERE-ARTE

Sîmbătă seara a avut loc în sala Bragadiru concertul dat în beneficiul d-luĭ Peters.

Un public numeros şi cunoscător de muzică s'a grăbit să vie spre a'şĭ manifesta în această ocazie simpatiea ce'ĭ inspiră directorul de orchestră care pe lîngă talent, a depus atîta zel şi conştiinciozitate în îndeplinirea frumoaseĭ sarcinĭ ce şi-a luat.

Succesul concertuluĭ a fost desăvîrşit. Artiştiĭ pe carĭ d. Peters a avut fericirea să-ĭ poată aduna sub direcţia sa aŭ executat în aplauzele entuziaste ale auditoruluĭ minunatul program pe care figura capo d'operile marilor geniĭ muzicale.

Maĭ dă-ne asemenea concert d-le Peters!

* * *

Amintim din noŭ că astă seară, are loc la Teatrul Naţional, irevocabil ultima reprezentaţie a d-neĭ *Elena Theodorini*, cu concursul d-neĭ *Zina de Nori*. Se va cânta *Norma*.

* * *

Celebrul *Tewele*, terminîndu-şĭ turneul prin provincie, va maĭ da încă treĭ reprezentaţiĭ în capitala înainte de a se reintoarce la vieneziĭ săĭ carĭ îl adoră.

Reprezentaţiile va avea loc azĭ şi mîine, la teatrul Hugo, iar poimîine Mercurĭ, cu concursul d-reĭ **Agata Bârsescu**, la teatrul Naţional. La această din urmă reprezentaţie se va juca între altele, *Ulbranda*, dramă înt'un act de *Carmen Silva*.

* * *

Astă seară compania Achard reprezintă la teatrul liric. *Un fil à la patte* comedie de Feydau.

ULTIME INFORMATIUNI

RASBOIUL GRECO-TURC

Flota rusească din marea neagră, care a plecat spre Constantinopol, e comandată de marele duce Alexi Alexandrovicĭ. Armata de uscat va fi comandată de marele Duce Wladimir Alexandrovicĭ. Dar ambiĭ sînt sub ordinele comandantuluĭ real al armateĭ Dragomirow.

* * *

Guvernul Bulgăresc a comandat un mare număr de tunurĭ de la o casă franceză.

* * *

Poarta a reuşit în sfîrşit în negociările sale cu banca otomană asupra unuĭ împrumut de 250,000 lire, ca să fie garantat de impozitul asupra oilor.

Sumele necesare pentru mobilizare se vor lua din fondul secret de războiŭ, care este de 450,000 lire.

Consiliul de miniştri a hotărît concentrarea a 250 de batalioane, pentru a putea înnăduşĭ orĭ ce mişcare revoluţionară.

* * *

Oficiosul rus „Nord" spune că se pregăteşte în Macedonia masacre identice cu cele din Armenia şi Creta. Ziarul acesta ameninţă mereŭ pe Turcĭ, că Rusia va lua cele maĭ energice măsurĭ pentru a apăra pe creştiniĭ din Macedonia.

* * *

Generalul Brialmont a fost chemat telegrafic la Constantinopole pentru a conduce lucrările de la fortificaţiĭ

*

In Salonichi se zvoneşte că comitetele macedoniene din Sofia şi Filipople, aŭ început iarăşi să dezvolte o activitate febrilă. Se zice că aceste comitete ar fi organizat bande în Macedonia, înarmîndu-le cu arme şi muniţiunĭ introduse prin contrabandă.

REVOLUŢIONARII TURCI

Tineriĭ turcĭ aŭ publicat un manifest în Constantinopol; prin acesta îndeamnă pe Armenĭ să meargă şi eĭ alăturĭ cu Turciĭ.

* * *

Cu ocazia Ramazanuluĭ s'aŭ lipit afişe prin carĭ se spune că Sultanul Abdul-Hamid nu maĭ e vrednic a sta pe tronul Sultanilor.

* * *

Faptul că Sultanul a făcut calea pe apă în loc de pe uscat a făcut urît efect între Turcĭ, carĭ consideră ca o ruşine (aib) această teamă de a fi ucis.

MANIFESTUL ASOCIAŢIEI NAŢIONALE

Asociaţiunea naţională grecească, este destul de bine cunoscută acelora carĭ se ocupă maĭ de mult de politica externă. Această asociaţiune a organizat ea singură în anul trecut, revoluţiunea din Macedonia. Un manifest al eĭ, are decĭ o mare importanţă, căcĭ ea reprezintă o putere care ar putea să turbure la orĭ-ce moment, pacea europeană.

* * *

Ultimul manifest al asociaţiuneĭ naţionale este adresat regeluĭ şi primuluĭ ministru, şi începe spunînd că în momentul de faţă pacea Europeană este într'adevăr în mîna Grecieĭ. Dar dacă diplomaţia europeană susţine ca pacea se poate asigura numaĭ dacă Grecia îşĭ ar retrage trupele din Creta, atuncĭ guvernul grecesc trebuie să arate, că numaĭ sancţionarea actualeĭ starĭ de lucrurĭ, făcută de armata grecească şi poporul cretan, poate asigura pacea.

* * *

Dacă marile puterĭ, vor perzista în cererea ca Grecia să abandoneze din noŭ Creta guvernuluĭ turcesc, atuncĭ poporul grecesc de prin ţările greceşti aflatoare sub domnia turcească, s'ar vedea silit să ia măsurĭ, a căror gravitate şi însemnătate pentru pacea europeană abia se poate prevedea.

Direcţiunea pirotechnieĭ armateĭ, a comandat în străinătate 30 de maşinĭ, dintre carĭ 20 de strungurĭ şi 10 maşinĭ speciale pentru umplutul cartuşelor de războiŭ.

Ni se scrie din judeţul Dolj, plasa Amaradia, că în comuna Işolniţa, locuitoriĭ: Ioan Marin Ciuleĭ, Constantin Colea Rotaru, Năstase Constantin şi G. Ionicĭ scoborîndu-se într'un puţ spre a-l repara, s'a surpat un mal peste dînşiĭ, de unde n'aŭ maĭ putut fi scoşĭ de cît morţĭ.

ALEGEREA DE LA BRAILA

Ca şi în alegerea de la Galaţi, conservatorii aŭ căzut în alegerea colegiuluĭ II de Senat din Braila.

Iată rezultatul alegereĭ:

Aleg. înscrişĭ . 361
Votanţi . . . 288
Majoritate . . 145
Voturĭ nule . . 8

Aŭ întrunit:

D. Gh. Eremia, liberal . . . 145
D. C. Disescu, conservator. . 131

Biuroul a proclamat ales pe candidatul liberal.

EVENIMENTELE DIN ORIENT

Guvernul italian, ca şi cel englezesc, a refuzat categoric de a participa la blocarea Creteĭ.

* * *

Fostul ambasador al Austrieĭ la Sofia, Ştefan Barian de Rojecz, a fost numit în aceiaşi calitate pe lîngă Grecia. D. Rojecz este actualmente plenipotenţiar al Austrieĭ pe lîngă guvernul din Stuttgart.

* * *

Saad Eddin Paşa a primit ordinul ca să înnainteze cu treĭ batalioane în spre Candia.

* * *

Guvernul Creteĭ, a anunţat pe Poarta că colonelul Vasos a ocupat şi fortul Zam situat în apropiere de Canea.

Două accidente mortale

Sîmbătă noaptea pe la 11 ore, un păzitor de vinurĭ de la rampa găreĭ Ploeştĭ, a fost călcat de nişte vagoane ce manevraŭ în momentul pe cînd iel voia să se ducă la circiuma din apropiere ca să-şĭ ia o bucată de pîine.

Transportat la spital, a doua zi Duminică a încetat din viaţă în durerĭ îngrozitoare.

* * *

Tot erĭ Duminică, între staţiile Boboc şi Buzăŭ, a maĭ fost omorît un păzitor de vinurĭ, pe cînd voia să treacă dintr'un vagon cu vinurĭ în al doilea vagon, trenul fiind în mişcare.

Un sub-comisar asasinat

Alaltă-ierĭ s'a întîmplat un sîngeros scandal în strada Rosetti.

In circiuma d-luĭ Vasile Tudor din strada Rosetti, 13, se afla un butar anume Gheorghe Nicolae. Acesta luîndu-se la ceartă cu maĭ mulţĭ muşteriĭ aĭ prăvălieĭ, cearta a degenerat în bătaie.

Un sub-comisar clasa I anume Popescu căutînd să intervie, butarul Gheorghe Nicolae a scos un cuţit din brîŭ şi l'a înfipt de două orĭ în coastele sub-comisaruluĭ, care a căzut jos rănit de moarte şi a fost transportat la spital.

Ceĭ din prăvălie aŭ sărit să dezarmeze pe butar, însă a trebuit să tabere cu ciomegile pe furiosul butar, spre a-l putea dezarma.

Asasinul a fost arestat şi transportat la spital pentru a i se pansa rănile.

Ni se telegrafiază că erĭ a încetat din viaţă Gerasimos, patriarchul din Ierusalim.

RASBOIUL GRECO-TURC

— Prin fir telegrafic —

Atena 9 Februarie

Asty publică declaraţiunea pe care a făcut o regele reprezentanţilor marilor puterĭ. «Am ocupat insula a zis regele — numaĭ după ce marile puterĭ n'aŭ vroit sa'mĭ o dea. Acum sînt hotărît s'o pastrez şi s'o organizez.

Londra 9 Februarie

Se depeşează din Caneea că Macedoneniĭ din Retimo, iritaţĭ de măcelurile de la Sitia, aŭ părăsit oraşul şi aŭ pornit ca să lupte în potriva insurgenţilor.

Atena 9 Februarie

Regele a eşit în balcon spre a mulţumi manifestanţilor pentru sentimentele lor naţionale. «Naţiunea — a sfârşit regele — şi-a îndeplinit datoria.»

Atena 9 Februarie

700 de soldaţĭ cu 10 tunurĭ aŭ ocupat fortul Kisamo.

Atena 9 Februarie

Principele Nicolae a ajuns la Larissa.

Atena, 11 Febr.

Vasos va fi împedicat numaĭ să ocupe Canea, încolo va putea ocupa toate locurile strategice ale insuleĭ.

La luarea fortuluĭ Bukoli aŭ murit 17 soldaţĭ, 20 de cretanĭ şi un soldat a fost rănit. Totul a fost distrus de dinamită.

După luarea fortuluĭ Aghia, aŭ căzut o mulţime de muniţiunĭ în mînile Grecilor.

Greciĭ aŭ obţinut autorizaţia de a aduce provizii.

ULTIMA ORA

(De la corespondentul nostru special)

St. Petersburg, 7 Februarie.

Prin ordinul împărătesc de la 5 Februarie se formează încă 69 de bateriĭ cu un total de 552 de tunurĭ uşoare.

St. Petersburg, 7 Februarie.

Cele două-spre-zece miĭ de armenĭ pe care i-a primit guvernul bulgar pe teritoriul săŭ, aŭ fost înarmaţĭ de comitetul revoluţionar macedonean, şi sînt gata să năvălească în tot momentul în Macedonia.

St. Petersburg, 7 Februarie.

Corespondentul special al oficiosuluĭ rus «Nowoie Vremea» scrie că în Constantinopole s'ar fi debarcat două regimente de marinarĭ englezĭ. Regimentele aŭ fost debarcate pe nesimţite şi fără uniformă. Se zice că guvernul englez ar fi închiriat o mare clădire în Pera pe malul Bosforuluĭ, ca sa-ĭ servească de cazarmă.

Constantinopol, 10 Februarie.

In privinţa Creteĭ, Anglia şi Franţa aŭ căzut de acord asupra uneĭ soluţiĭ pacinice. Germania şi Rusia cer de la guvernul turcesc ca să ocupe Tesalia şi Macedonia.

CLUBURI SI SOCIETAŢI

Mîine Marţĭ la ora 5 seara, comitetul executiv al Clubuluĭ Muncitorilor din Bucurescĭ este rugat a se întruni negreşit, avînd la ordinea zileĭ cestiunĭ foarte importante.